

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.17/2013/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. október hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A testi sértés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 26.B.316/2012/32. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A vádlott cselekménye a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdése és (8) bekezdés I. fordulata szerint minősül.

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott személyi igazolványának száma: A.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság a 2012. év november hó 19. napján kihirdetett 26.B.316/2012/32. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat testi sértés büntetében [Btk.170. § (1) bekezdés és (6) bekezdés I. fordulat], amiért őt 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság a magánfélként fellépő a sértett polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról akként, hogy azok lefoglalását megszüntette, egy részüket megsemmisíteni rendelte, míg más - értékkel bíró - tárgyat a sértettnek kiadott. A bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére, továbbá a

bűncselekmény szempontjából jelentőséggel nem bíró szakvélemény költségeiről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és védője az ítélet megalapozatlansága okán hatályon kívül helyezésért, másodlagosan enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

A védő a fellebbezését írásban is megindokolta, amelyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a vádlott védekezését elvetette, ugyanakkor a logika szabályait sértő módon, a sértett vallomásainak bizonyos elemeit fogadta el a tényállás alapjául. Az elsőfokú bíróság tényállása hiányos és részben ellentétes az iratok tartalmával, mert a Fővárosi Törvényszék nem rögzítette, hogy a sértett gázsprayt fújt a vádlottra, továbbá meg is rúgta a vádlottat. A védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem indokolta meg kellően azt sem, hogy miért vetette el a vádlott védekezését a jogos védelmi helyzet vonatkozásában, jóllehet ez a törvény rendelkezései szerint kötelessége lett volna.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2013. év január hó 14. napján kelt BF.52/2013/1. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, és ilyen körülmények között - a vádlott részbeni beismerése mellett - mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást. Az ekként rögzített tényállás megalapozatlansági hibákban nem szenved, ennél fogva felülbírálatra alkalmas.

A Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett a szükséges mértékben, kifejtett indokolása logikai hibát nem tartalmaz.

Aláhúzta, hogy a bíróság alappal mutatott rá a jogos védelmi helyzet kizártságára és okszerűen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, és azon keresztül bűnösségére, valamint törvényesen minősítette a testi épség elleni bűncselekményét.

Kifejtette, hogy a vádlott és védőjének fellebbezése lényegét tekintve a bizonyítékok újraértékelésén keresztül támadja az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállást, amely a másodfokú eljárásban - a felülmérlegelés tilalma folytán - nem vezethet eredményre.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket maradéktalanul feltárta, azokat súlyuknak megfelelően értékelte, és helyesen alkalmazott a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztést.

Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a vádlott védője - az írásban előterjesztett fellebbezésében foglaltakkal egyezően - perbeszédében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, mert nem tartalmazza azt, hogy a vádlott és a sértett között már a buszon is volt egy konfliktus, majd a leszállást követően találkoztak ismét, amikor megtörtént a cselekmény második része. A védő előtérbe helyezte a sértett magatartását, mely szerint megrúgta a vádlottat és gázsprayt fújt rá.

Összességében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott behatóan a vádlott védekezésével, nevezetesen, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett. Rámutatott, hogy a sértett az aszfaltra esés miatt szenvedte el a koponyatörést, tehát nem a vádlott ütésétől, illetve rúgásától. Amikor a vádlottat a gázspray elvakította, egy önkéntelen könyökmozdulattal lökte el a sértettet, amely lehetőséget az orvosszakértő sem cáfolt, illetve zárt ki egyértelműen.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott legfeljebb súlyos testi sértés büntette miatt vonható felelősségre, az életveszélyt okozó testi sértés nem róható a terhére.

Végezetül nehezményezte a védő azt is, hogy az elsőfokú bíróság egy rendőri jelentés felolvasásával helyettesített egy tanúvallomást, amely álláspontja szerint a perrendi szabályoknak nem felel meg, és mint ilyen, bizonyítékként önmagában nem értékelhető.

Alternatív indítványában az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, illetve a kiszabott büntetés enyhítését szorgalmazta.

A vádlott felszólalásában beismerte a súlyos testi sértés büntettének elkövetését, melyet pillanatnyi elmezavarral indokolt, bocsánatot kért a jelenlévő sértettől, és megbánást tanúsított.

Személyi körülményeit illetően kiemelte, hogy stabil párkapcsolata van, a 2014. év április hónapjára gyermeket várnak, azonban ezt igazoló orvosi dokumentációt nem csatolt.

Az utolsó szó jogán azonban a sértett támadó fellépéséről beszélt.

A vádlott és védőjének fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályokat

maradéktalanul betartotta. A vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta és értékelte.

A mérlegeléssel megállapított tényállás legnagyobb részt megalapozott, az a Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja - a rendelkezésre álló iratok tartalma - alapján mindössze annyiban szorul kiegészítésre az elsőfokú ítélet 2. oldala 3. bekezdésének 6. mondatát követően, hogy a sértett a vádlottat megpróbálta megrúgni. Ez a tényállásbeli pontosítás következik a sértett nyomozati vallomásából (nyomozati iratok 131. oldala), továbbá a szemle jegyzőkönyvben rögzítettekből (nyomozati iratok 365. oldala), nem utolsó sorban pedig a sértett tárgyalási nyilatkozatából (elsőfokú, 19. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldala).

A fenti kiegészítéssel a tényállás immár minden szempontból megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált, a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így ez a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelés körében az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének is. Részletesen és iratszerűen mutatta be a vádlott védekezését és az ezzel szemben álló tanúvallomásokot, okirati bizonyítékokat, valamint szakértői véleményeket. Részletesen és logikusan megindokolta, hogy milyen bizonyítékok alapján vetette el azt a vádlotti védekezést, hogy a buszon közte és a sértett között a szóváltáson kívül tettlegesség nem történt. E körben a sértett következetes vallomásait támasztotta alá a 3. számú - buszvezető - tanú nyilatkozata, aki arról emlékezett meg, hogy a végállomásra érkezés előtt hallotta az utasok kiabálását, hogy valakit vernek a buszon.

A vádlotti védekezés e részének elvetése is maga után vonta azt, hogy a buszról leszállást követően történt események tekintetében sem volt elfogadható a vádlotti előadás, miszerint a támadásra a sértett részéről került volna sor és ez ellen a vádlott csak védekezett.

Azt a vádlott és a sértett is egyezően adták elő, hogy a vádlott a busz végén, a sértett pedig az első ajtón szállt le. A rendelkezésre álló iratok tartalma alapján megállapítható, hogy csuklós busz volt, tehát a vádlottnak több métert kellett megtennie, hogy az első ajtón leszálló sértettet utolérje. A sértett nem vitatta a gázspray használatát, illetve a vádlott irányába történt rúgást sem, amit a vádlott buszon történt erőszakos magatartásával és a megígért további támadástól való félelmével indokolt.

A bűncselekmény megítélése során nem hagyható figyelmen kívül a sértett és a vádlott közötti igen jelentős kor- és erőkülönbség sem.

A leszállást követő eseményeknél is a sértetti vallomást vette alapul a bíróság. A bántalmazás kezdetét a kihallgatott tanúk ugyan nem látták, de az események menetébe folyamatosan bekapcsolódva valamennyien egybehangzóan arról adtak számot, hogy a vádlott rendkívül durva módon bántalmazta a sértettet. A már földön

fekvő, védekezésre képtelen a sértettet folyamatosan rugdosta. Az eseményeket szemlélő, kívülálló tanúkban fel sem merült, hogy ebben a helyzetben a vádlott volt a megtámadott személy.

Az elsőfokú bíróság által is értékelt igazságügyi orvosszakértői vélemény és a szakértő tárgyalási nyilatkozata is a sértetti előadással és a tanúk vallomásával állt összhangban. Semmilyen objektív adat nem támasztotta alá azt a vádlotti védekezést, mely szerint a vádlott levetette a cipőjét, mielőtt a sértett arcába taposott.

Törvényesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást döntően a sértetti előadásra alapozva állapította meg.

A jogos védelmi helyzet fennállása vagy fenn nem állása tényállási kérdés, és ebben a körben az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban, helyesen rögzítette, hogy a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben, hanem éppen ellenkezőleg, a sértett volt az, aki a jogtalan vádlotti támadással szemben védekezett, sikertelenül. Ebből következően a vádlott vonatkozásában fel sem merülhet a jogos védelmi helyzet túllépése.

E körben tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az elkövetéskori Btk. 29/A. §-ára a gázsprayvel kapcsolatban. A szóban forgó rendelkezés ugyanis a megelőző jogos védelemről szól, amely jelen esetben fel sem merülhetett. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 11. oldalának 2. és 3. bekezdéseiben kifejtetteket mellőzi az ítélet indokolásából.

A sértett a nála sokkal fiatalabb és erősebb, a buszon őt már korábban bántalmazó vádlottal szemben nem lépte túl a szükségesség és arányosság követelményét a jogtalan támadás elhárítása során, ezért szóba sem kerülhetett az, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben volt.

A bűncselekmény minősítése körében is helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az elsőfokú ítélet meghozatalakor hatályban lévő Btk. rendelkezéseinek megfelelően életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősítette a vádlott által elkövetett delictumot.

A 2013. év július hó 1. napján hatályba lépett a 2012. évi C. törvény (új Btk.), amelynek az időbeli hatályra vonatkozó rendelkezései szinte mindenben megegyeznek az 1978. évi IV. törvény (régí Btk.) szabályaival. A 2012. évi C. törvény 2. § (1) bekezdése értelmében a bűncselekményt - a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel - az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni. A (2) bekezdés kimondja, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.

A jogerős elbíráláskor hatályban lévő új Büntető Törvénykönyv kedvezőbb rendelkezéseket állapít meg a vádlottra vonatkozóan, hiszen a Btk. 38. § (2) bekezdése kimondja, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap. A korábbi Btk. börtönbüntetés kiszabása esetén főszabályként a büntetés háromnegyed részének kitöltését követően tette lehetővé a feltételes szabadságra bocsátást. A fentiekből megállapítható, hogy az új rendelkezés egyértelműen kedvezőbb elbírálást eredményez a vádlottra, ezért a másodfokú bíróság a vádlott vonatkozásában az új Btk.-t alkalmazta.

Ennek folyamányaként megállapította, hogy a vádlott cselekménye a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősül.

A másodfokú bíróság a Btk. 38. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel az ítéletében állapította meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, amely így a Btk. 38. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen vette számba a vádlott javára szóló enyhítő és a terhére értékelendő súlyosító körülményeket. Ezek csak annyiban szorulnak pontosításra, hogy az enyhítő körülmények közül a másodfokú bíróság mellőzte a vádlott bűnösségére is kiterjedő részbeni beismerő vallomását, mert a vádlott az eljárás során mindvégig érdemi védekezést terjesztett elő és még az utolsó szó jogával élve is a sértett támadására, illetve ezzel összefüggésben saját jogos védelmi helyzetére hivatkozott.

A fentiekén kívül az elsőfokú bíróság a valóságos súlyuknak megfelelően értékelte az enyhítő és a súlyosító körülményeket, a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességét és nem utolsó sorban a vádlott bűnösségének fokát. Mindezek alapján helyesen vont következtetést arra, hogy az idős, védekezésében korlátozott sértettet kitartóan, durván és brutálisan bántalmazó vádlottal szemben kizárólag a végrehajtandó szabadságvesztés az a büntetési nem, amely megfelelően szolgálja immár a Btk. 79. §-ában rögzített büntetési célokat. A másodfokú bíróság tehát mind a büntetés nemében, mind annak mértékében egyetértett az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal, ezért a büntetés enyhítésére nem látott alapot.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén rögzítette a Fővárosi Ítélető Tábla a vádlott új személyi igazolványának számát, és ezt az ítéletében feltüntette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására a Be. 372. § (1) bekezdése alapján került sor, míg az ítélet egyéb - törvényes - rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésében írtak felhívásával hagyta helyben a másodfokú bíróság.

Budapest, 2013. év október hó 2. napján

Dr. Magócsi István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.
előadó bíró

Dr. Halász Irén s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 26.B.316/2012/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.17/2013/7. számú ítéletében foglalt változtatásokkal a 2013. év október hó 2. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. év október hó 2. napján

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő